

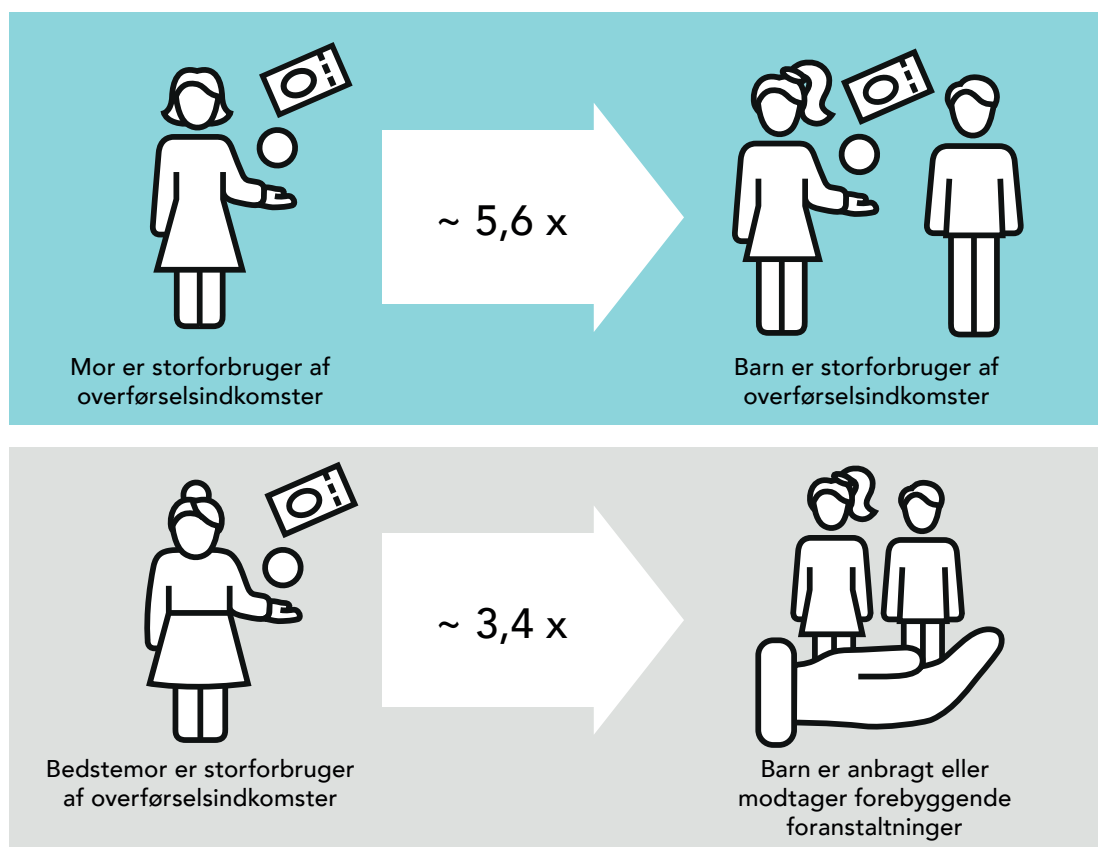
Forbrug af velfærdsydelser går igen på tværs af generationer

En lille gruppe familier bruger størstedelen af de ydelser, velfærdsstaten leverer. Det viser et nyt studie der er lavet i samarbejde mellem ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, Duke University (USA) og University of Michigan (USA), der netop er blevet publiceret i det videnskabelige tidsskrift PNAS.

Mere konkret viser studiet at, hvis man er vokset op med en mor, som er storforbruger af fx overførselsindkomster, øges ens egen risiko for at selv at blive storforbruger af samme type velfærdsydelse med en faktor 5,6. Og er ens mor storforbruger af fx psykiatriske hospitalssydelser er ens egen risiko for selv at blive storforbruger af denne ydelse tredoblet.

Velfærdsydelser dækker over overførselsindkomster, indlæggelser i det somatiske og psykiatriske hospitalsvæsen, og strafferetlige domme hhv. anbringelser eller forebyggende foranstaltninger. Storforbrugerne er de 5 procent af borgerne, som bruger mest af de forskellige ydelser.

Sammenhængen mellem et storforbrug af velfærdsydelser mellem generationer findes også på tværs af ydelserne, og også når vi kigger en generation længere tilbage. Har ens bedstemor været storforbruger af fx overførselsindkomster øges ens risiko for at blive anbragt udenfor hjemmet eller for at modtage en forebyggende foranstaltning med en faktor 3,4. Tager man højde for om ens far eller mor også har været storforbruger af samme ydelse er samme risiko stadig forhøjet med en faktor 2.

Selvom der således synes at være en betydelig sammenhæng på tværs af generationer i risikoen for at blive storforbruger af velfærdsydelser, viser studiet, at denne sammenhæng er mindre hvis børn af storforbrugere får 12 års uddannelse eller mere. Blandt individer med 12 års uddannelse eller mere, af mødre som er storforbrugere af overførselsindkomster, er godt 5 procent storforbrugere af samme ydelse. Det samme gælder for 30 procent af børn af mødre, som er storforbrugere af overførselsindkomster og som ikke har 12 års uddannelse. En del af denne forskel skyldes, at det er individer med bestemte karakteristika, som får en længere uddannelse. Men selv hvis man tager højde for en række af disse karakteristika er der forskel på andelen af stor-

forbrugere blandt dem, der har 12 års uddannelse eller mere, og de, der har mindre end 12 års uddannelse.

Studiet viser også, at sammenhængen mellem bedstefældres storforbrug af velfærdsydelser og børnebørnenes risiko for at blive anbragt udenfor hjemmet/modtage en forebyggende foranstaltning reduceres, hvis moren eller faren har 12 års uddannelse eller mere. Blandt børn, hvor både mormor og mor er storforbruger af indlæggelser i det somatiske hospitalsvæsen, og hvor mor har mindre end 12 års uddannelse, oplever cirka 20 procent at blive anbragt udenfor hjemmet/modtage forebyggende foranstaltninger. Har mor derimod har 12 års uddannelse eller mere, er andelen på knap 3 procent.

Undersøgelsens publicering

Andersen, Signe Hald, Richmond-Rakerd, Leah S, Caspi, Avshalom, & Moffitt, Terrie (2021)
Nationwide evidence that education disrupts the intergenerational transmission of disadvantage.

PNAS, 118(3), <https://doi.org/10.1073/pnas.2103896118>

Nyt fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed. (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på: www.rockwoolfonden.dk/forside/forskning